

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „**Доктор**” в област на висшето образование 5. „Технически науки”, професионално направление 5.3. „Комуникационна и компютърна техника”, научна специалност „Компютърни комплекси, системи и мрежи”

Автор на дисертационния труд:

Маг. инж. Динко Жулиен Стойков

Тема на дисертационния труд:

„Компютърни визуализации в инженерните науки”

Рецензент:

Член на Научно жури, съгл. заповед № 56/13.01.2021 на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски”: **проф. д.н. инж. Галина Петкова Чернева**

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение.

С усъвършенстването на софтуерните продукти и развитието на Web базираните технологии, компютърните визуализации навлизат все повече в нашето ежедневие. Чрез тях става възможно представяне на сложни тримерни обекти и мислено пренасяне на потребителя в реална обстановка. Компютърните 3D модели възстановяват исторически обекти, пресъздават бъдещи сгради, използват се за обучение. Те са подходящ начин за поднасяне на информация. Това определя актуалността на темата на дисертацията.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

Списъкът с референции, приложен в края на дисертацията, съдържа голям брой съвременни литературни източници, всичките на английски език. В работата е възприето цитиране на името на автора и годината на издаване, което затруднява преценката дали всички литературни източници са използвани.

Целите и задачите на дисертационния труд са формулирани в увода, като липсва обстоен литературен обзор преди това. Обсъждане на резултати на други автори и анализ на актуалното състояние на съществуващите методи за тримерно моделиране и визуализация е направено чак в края на трета глава. Не са

посочени неразрешени проблеми по темата и не е обоснован изборът на цели и задачи на дисертацията.

3. Съответствие на избраната методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд

Темата на дисертацията предполага използване на съвременни софтуерни продукти за компютърна симулация и създаване на тримерни модели. В глава 3 на работата са показани резултати от моделиране на движение на човешкото тяло чрез програма „Биомеханика на телата” (Biomechanics of the Body - BOB). Дадени са симулации и чрез програми Maya и Unreal Engine. Не е обоснован, обаче, изборът на тези програми. Не е направено сравнение и анализ на получените резултати.

4. Научни и/или научноприложни приноси на дисертационния труд

Приложните резултати в разработката са изложени в трета глава, озаглавена «Резултати и дискусия». Те се състоят в:

- създадени тримерни модели на два паметника в Благоевград (фиг.3.1, 3.2);
- направена симулация на движение на човешкото тяло (фиг.3.8, фиг.3.9, фиг.3.10);
- направен опит за управление движението на виртуална камера чрез ЕЕГ сигнали (приложение 3);
- създаден тримерен модел на древния град Скраптопара (фиг.3.14).

В частта „Дискусия» авторът излага разсъждения относно качествата и развитието на виртуалните модели. Едва тук проличава литературната осведоменост на докторанта.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантът представя списък от 5 публикации, който не е приложен към дисертацията и автореферата. Според докторанта четири публикации са индексирани в Web of Science, от които аз откривам две (в International Journal of

Contemporary Economics and Administrative Sciences и доклад на конференция ICERI2019).

Всичките публикации са в съавторство.

Приемам публикационната дейност по дисертацията за достатъчна.

6. Мнения, препоръки и бележки.

Към дисертанта имам следните критични бележки:

1. В стилово отношение:

Дисертацията не е добре структурирана, изложението е разпокъсано, на места липсва логическа връзка.

Уводът би трябвало основно да въвежда в проблематиката на труда. Целите и задачите за изпълнение са формулирани там без да е направен анализ на актуалното състояние на проблема.

Често се забелязва обърнат словоред, дълги и сложни изречения, което говори за дословен превод от английски език

Библиографията не е реферирана в текста по общоприетия начин.

Формулите нямат номерация.

Не става ясно кои формули са общоизвестни, взети от литературни източници, и има ли изведени математични зависимости от автора.

Повестованието в дисертационен труд се води от 1л. мн.ч, което не е правилно.

Някои фигури са неясни (напр. фиг.2.2)

Неточно изписано е наименованието на професионалното направление върху заглавната страница на дисертацията и автореферата.

Авторефератът ненужно съдържа приложенията към дисертацията.

Липсва списък на публикациите както в дисертацията, така и в автореферата.

2. Във фактическо отношение:

Теоретичното изложение в първа глава, не е обвързано с разглежданата във втора глава методология.

Липсва оценка на точността на моделиране.

Приложеното анкетно проучване, относно желанието на студентите за използване на 3D модели в обучението им, не подхожда на дисертационен труд.

Претенциите за приноси не са подкрепени с номерациите на конкретни аналитични и графични зависимости, получени от автора.

Липсват изводи и приноси след всяка глава.

Препоръчвам на докторанта да продължи изследванията си в тази област и да има самостоятелни публикации.

7. Заключение

Дисертационният труд на маг. инж. Динко Стойков съдържа аналитични и симулационни резултати, чрез които са решени поставените в него задачи. Може да се приеме, че отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Вътрешни правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ «Неофит Рилски» за присъждане на образователната и научна степен «Доктор».

Предлагам на Научното жури да присъди на инж. Динко Жулиен Стойков образователната и научна степен «доктор» в област на висшето образование 5. „Технически науки”, професионално направление 5.3. „Комуникационна и компютърна техника”, научна специалност „Компютърни комплекси, системи и мрежи”

10.03.2021г.

Член на Научно жури:.....
/проф. дн Г. Чернева/